

THE INTEGRATED APPROACH OF
HEALTH PROMOTING HOSPITAL MODEL: A CASE-STUDY OF
NOPPARAT RAJATHANEE HOSPITAL

SUPA PROMTUSSANANON

อธิปัทนการ
จาก
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

A DISSERTATION SUBMITTED IN PARTIAL FULFILMENT OF
THE REQUIREMENTS FOR THE DEGREE OF
DOCTOR OF PUBLIC HEALTH
FACULTY OF GRADUATE STUDIES
MAHIDOL UNIVERSITY

2001

ISBN 974-665-382-2

COPYRIGHT OF MAHIDOL UNIVERSITY

3836642 PPH/D : MAJOR: HEALTH EDUCATION; Dr. P.H.

KEY WORDS : HEALTH PROMOTING HOSPITAL, INTEGRATED APPROACH, ACTION RESEARCH

SUPA PROMTUSSANANON: THE INTEGRATED APPROACH OF HEALTH PROMOTING HOSPITAL MODEL: A CASE-STUDY OF NOPPARAT RAJATHANEE HOSPITAL. THESIS ADVISOR: PRAPAPEN SUWAN Ph.D., VASON SILPASUWAN Dr.P.H., BOONYONG KEIWKARNKA Dr.P.H., CHAISRI SUPORN SILCHAI M.D., M.P.H. 262 p., ISBN 974-665-382-2.

The aims of the study were to develop the Health Promoting Hospital (HPH) model for the Nopparat Rajathanee Hospital, to implement it, and to measure the effects of the model in four respects: 1) hospital staff, 2) patients and their relatives, 3) industrial workers, and 4) hospital organization. The methodology used included the development a HPH model based on the Integrated Approach for Health Promotion Model and PRECEDE-PROCEED model. The development of the model followed an eight stage Emancipatory Action Research for Organizational Change model. The intervention program was implemented during a period of two years, with pre, middle and post assessments and process evaluation. The health status and well-being of participants were assessed by various measures such as the Organizational Belief Questionnaire(OBQ) and Medical Outcome Short Form health Survey 36 Items(SF-36). As a result, the study program found that the behavior of the hospital organization had significantly improved since the beginning of the program. This included increased activities, policies and regulations for safety and environment, and increased facilities and equipment to support a healthy life style. After the study program the hospital staff had significantly increased their health promotion behaviors by reducing stress levels, increased the number of physical fitness tests as well as reducing the risk factors. The groups of patients and their relatives as well as industrial workers were found to have increased their health status and well being at the end of program. The study suggests that this Health Promoting Hospital model could be implemented in other hospitals as a whole program or in parts such as and research instruments for more healthy organization.

3836642 PHPH/D: สาขาวิชาเอก: สุขศึกษา; สด.

สุภา พรหมทัศนานนท์: รูปแบบการดำเนินโครงการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพเชิงบูรณาการ, กรณีศึกษา โรงพยาบาลนพรัตนราชธานี (THE INTEGRATED APPROACH OF HEALTH PROMOTING HOSPITAL MODEL: A CASE-STUDY OF NOPPARAT RAJATHANEE HOSPITAL) คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : ประภาพัฒน์ สุวรรณ, Ph.D., วสันต์ ศิลปสุวรรณ Dr.P.H. , บุญยง เกี่ยวการค้า Dr.P.H. , ฉายศรี สุพรศิลป์ชัย, M.P.H. 262 หน้า ISBN 974-665-382 -2

โรงพยาบาลเป็นหน่วยงานสำคัญในการดำเนินกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพเนื่องจากเป็นศูนย์กลางในการบริการทางการแพทย์และสาธารณสุข และให้บริการทางสุขภาพกับผู้รับบริการเป็นจำนวนมากดังนั้นจึงมีความจำเป็นที่จะต้องพัฒนารูปแบบการดำเนินงานโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพที่มีประสิทธิภาพขึ้น ผู้วิจัยจึงได้ทำการวิจัยปฏิบัติการเพื่อพัฒนารูปแบบของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพเชิงบูรณาการที่โรงพยาบาลนพรัตนราชธานี การดำเนินการประยุกต์ใช้ 8 ขั้นตอน ของรูปแบบการวิจัยปฏิบัติการแบบอิสระ เพื่อพัฒนาพฤติกรรมองค์กรเป็นพื้นฐานร่วมกับรูปแบบการดำเนินส่งเสริมสุขภาพเชิงบูรณาการและรูปแบบ PRECEDE-PROCEED โดยมีวัตถุประสงค์ในการวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพที่เหมาะสม ดำเนินตามรูปแบบ และวัดผลลัพธ์จากการดำเนินกิจกรรมใน 4 ส่วน คือ องค์กรโรงพยาบาล เจ้าหน้าที่โรงพยาบาล ผู้ป่วยและญาติ และ พนักงานในโรงงานอุตสาหกรรม

ผลจากการศึกษา 2 ปี พบว่าโรงพยาบาลมีนโยบาย กฎ ระเบียบ กิจกรรม อุปกรณ์และสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีสุขภาพที่ดี และสนับสนุนให้เกิดพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพมากขึ้นจากการประเมินพฤติกรรมองค์กร พบว่าเมื่อสิ้นสุดโปรแกรมโรงพยาบาลมีพฤติกรรมองค์กรเปลี่ยนไปในทางที่ดีมากขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ในเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลพบว่าระดับความเครียด และพฤติกรรมเสี่ยงลดลง ปัจจัยเสี่ยงทางสุขภาพลดลง มีพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพมากขึ้นและ ผลการทดสอบสมรรถภาพทางกายได้ผลดีมากขึ้น สำหรับกลุ่มผู้ป่วยและญาติ และพนักงานในโรงงานอุตสาหกรรม มีคะแนนของสถานะสุขภาพและความผาสุก (วัดโดย SF-36) มากขึ้นทั้งสองกลุ่ม ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัยคือรูปแบบของการดำเนินงานโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในโรงพยาบาลอื่น ๆ ได้ทั้งในรูปแบบของกระบวนการ กิจกรรม และเครื่องมือในการวิจัย เพื่อสร้างให้โรงพยาบาลให้เป็นองค์กรเพื่อสุขภาพ สร้างสุขภาพให้กับเจ้าหน้าที่โรงพยาบาล ผู้ป่วยและญาติ และประชาชนในชุมชนต่อไป